

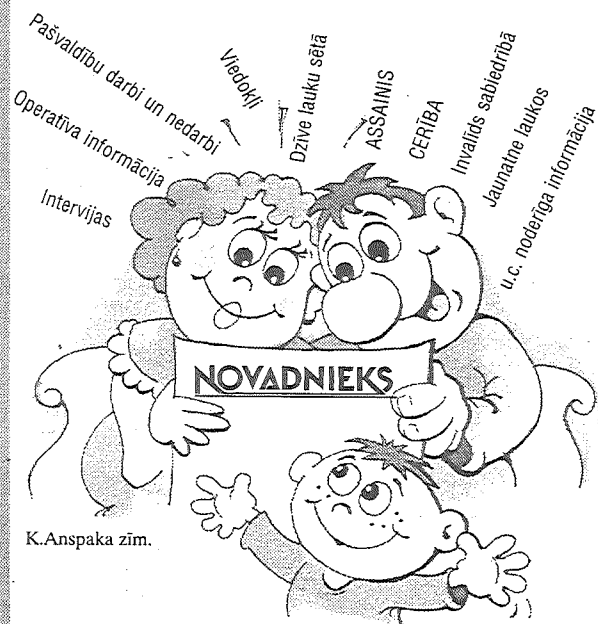
Latgales žurnālisti uz ES un NATO austrumu robežas

Latgales Preses izdevēju asociācijā ietilpstošo laikrakstu žurnālisti no Balvu, Ludzas, Krāslavas un Preiļu rajona 11. decembrī iepazinās ar Ludzas robežsargu un muitnieku ikdienu, viņu problēmām un nākotnes plāniem. Apmeklējot Terehovu, Zilupi un Opoļus, pārliecinājāmies, ka Latvija nopietni gatavojas brīdim, kad mūsu valsts austrumu robeža kļūs arī par Eiropas Savienības un NATO robežu. Attēlā žurnālisti uzklausa Valsts robežsardzes kapteiņa Aivara Buļa (attēlā centrā) stāstījumu.

Materiālu lasiet 6. un 7. lappusē.

«NOVADNIEKS» — tas ir tavs laikraksts! Abonē un pārliecinies! Tu būsī vinnētājs!

K. Anspaka zīm.

● Ja «Novadnieks» būs pasūtīts uz pusgadu, lasītājs varēs ievietot 2 bezmaksas sludinājumus gadā (katrs līdz 3 latiem).

● Ja «Novadnieks» būs pasūtīts uz gadu, lasītājs varēs gada laikā ievietot 4 sludinājumus (kopsummā 12 latiem).

● Netrūks arī vērtīgu balvu abonētu loterijā visa 2003. gada garumā.

● Gada abonenti varēs vinnēt ieejas karti uz «Gada Preses balli», kas notiks 2003. gada 4. janvārī.

● «Novadnieka» abonenti (fiziskas personas) varēs redakcijā katru mēnesi saņemt bezmaksas juridiskos pakalpojumus.

Līdz 21. decembrim atlikašas tikai 7 dienas!

15. decembris –
trešā Adventa
svētdiena

*Kāpēc tu kavēies? Kāpēc
tu vilcinies? Jau no šī
brīža tu vari mīlēt Dievu
savā sirdī.*

*Pēc kā tad tu jautā un
ko tu meklē, mana dvēse-
le? Tas viss ir tavs un tas
viss ir tev. Netiecies pēc
niecībām! Neapstājies pie
drupatām, kas nokrit no
tava tēva galda! Sajūti
savu godu Viņā, kas tev
šo godu devis! Patveries
tajā un esi priekā, un tu
saņemsi visu, pēc kā alkst
tava sirds.*

*(No Svēto Rakstu lasījumiem
katrai dienai)*

Lasītāju ievēribai!

Ja vēlaties piedalīties
«GADA PRESES BALLĒ», jāpasūta
«NOVADNIEKS» visam 2003. gadam,
jāaizpilda «Loterijas dalībnieka
karte» un kopā ar abonēšanas kvīti
līdz 16. decembrim (pasta zīmogs)
jāatsūta uz redakciju
Aglonas ielā 1, Preiļi, LV 5300.
Kvītis tiks atdotas atpakaļ.

VELOS PIEDALĪTIES «Gada preses balles»
ieejas kartes IZĻOŽĒ

(vārds, uzvārds)

(adrese)

Pievienojū klāt abonēšanas kvīti nr. _____

Notiks seminārs nodokļu maksātājiem

VID Latgales reģionālās iestādes
Preiļu nodaļas nodokļu maksātāju kon-
sultācijas daļa rīko semināru rajona
nodokļu maksātājiem par aktuālākajām
izmaiņām likumdošanā 18. decembrī plkst. 11.00
Preiļos, Raiņa bulvārī 17 (kinoteātri «Ezerzeme»)
un 19. decembrī plkst. 10.00 Līvānos, Raiņa ielā
40 (mūzikas skolā).

REDAKCIJAS SLEJA, INFORMĀCIJA

Gurneješu kapelas restaurāciju augstu vērtē pasaulē

Novembra nogalē Lietuvas galvaspilsētā Viļņā notika sestā Baltijas valstu restauratoru konference par tēmu «Sakrālās mākslas saglabāšanas problēmas». Tajā piedalījās arī restauratoru Simona Medniece un Sarmīte Purgaile no Latvijas. Šī iespēja viņām tika dota sakarā ar Pelēču pagasta Gurneješu kapelas restaurācijas projekta īstenošanu. Gurneješu kapela un tās vērtības ir unikāls objekts Latvijā. Restauratoru konferencē piedalījās ar stenda referātiem par grafiku un altāra restaurāciju. Viņu darbs ieinteresēja konferences dalībniekus.

● Restauratoru Simona Medniece (no kreisās) un Sarmīte Purgaile pie saviem stenda referātiem Baltijas valstu restauratoru konferencē.

Baltijas valstu restauratoru pieredzes apmaiņa notiek ik pēc trīs gadiem kādā no Baltijas valstu galvaspilsētām. Tā ir nozīmīga restauratoru pieredzes iegūšanai un informā-

cijas apmaiņai.

Konferencē piedalījās restaurācijas speciālisti arī no

Vācijas, Krievijas, Somijas un Francijas. Latviju pārstāvēja vairāk nekā 20 dalībnieki ar

pieciem referātiem un astoņiem stenda referātiem.

L.Rancāne

Lietuvas sabiedrisko organizāciju pārstāvji Līvānos

Iepazītos ar Līvānu tautas darbu, fondā «Baltā māja» viesojās sabiedrisko centru pārstāvji no Šauļu pilsētas Lietuvā, informē fonda sabiedrisko attiecību speciāliste Aina Pastare. Viņi iepa-

zinās ar «Baltās mājas» darbības virzieniem, apmeklēja «Zēlsirdības centra» zupas virtuvi, novada bērnu un jauniešu konsultatīvo centru «Paspārne», kā arī bērnu un jauniešu centru Jersikas pa-

gastā. Tika organizēta arī saruna ar citu novada nevalstisko organizāciju pārstāvjiem, lai iepazītos ar kopīgajām un atšķirīgajām problēmām, kā arī dalītos pieredzē. Līvānu pensionāru organizā-

cijas pārstāvji izrādīja interesi par lietuviešu sabiedrisko organizāciju, kas aizstāv ierīcnieku tiesības un risina jaūtājumus, kas saistīti ar komunālajām problēmām.

G.Kraukle

Eiropas reģions «Ezeru zeme» — no plāniem pie darbiem

Lietuvas pilsētā Zarasai notika Eiropas reģiona «Ezeru zeme» stratēģijas prezentācijas konference. Par tās nozīmīgumu liecina fakts, ka konferences darbā piedalījās augstas Lietuvas amatpersonas — Lietuvas Seima valsts un pašvaldību komitejas priekšsēdētājs Petras Papis, Lietuvas premjerministra padomnieks, kā arī arī

ministriju pārstāvji. Sakarā ar to, ka daudzus projektus izstrādāt palīdzējuši Norvēģijas partneri, konferencē piedalījās arī Norvēģijas Karalistes vēstnieks Viļņā.

Preiļu rajonu, kas ir viens no «Ezeru zemes» partneriem, pārstāvēja delegācija, ko vadīja Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītāja Elita Jermolajeva. Viņa atzina, ka Eiropas reģions jau veicis pietiekami nozīmīgas aktivitātes, kas tiek pozitīvi novērtētas arī kaimiņvalstu valdību līmenī.

Eiropas reģions «Ezeru zeme» pašlaik no plāniem pārgājis pie darbiem, tiek realizēti seši nozīmīgi projekti, tajā skaitā arī tādi, kas saistīti ar uzņēmējdarbību, uzņēmējdarbības vides sakārtošanu, tūrismu un

kultūru. Vairākos no tiem piedalās arī Preiļu rajons. E.Jermolajeva atzina, ka konferencē ar vērtīgu informāciju tālākam darbam Eiropas reģiona dalībniekus iepazīstināja eksperti no Dānijas un Vācijas. Viņi pastāstīja par savu pieredzi robežreģionu veidošanā Eiropā, kur ir izveidoti vismaz desmit līdzīgi reģioni.

L.Kirillova

Izstrādā Latgales telpisko plānojumu

Latgales reģiona Attīstības aģentūrā pašlaik tiek izstrādāts Latgales teritorijas telpiskais plānojums, «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītāja, plānojuma izstrādes darba grupas locekle Elita Jermolajeva. Grupā darbojas pašvaldību plānotāji, arhitekti, būvvalžu speciālisti, kā arī mežsaimnieki un tūrisma nozares pārstāvji.

Lai izstrādātu Latgales telpisko plānojumu, nepiecie-

šams pēc iespējas pilnīgāk izziņāt un apkopot informāciju. Šajā ziņā daudz palīdz beļģu speciālisti, bet projektu finansē Flandrijas valdība.

Plānojuma izstrāde notiek trijās darba grupās: pilsētvides attīstības, lauku teritoriju

attīstības un infrastruktūras attīstības grupā. Šāds plānojums nepieciešams, lai, iestājoties ES, mēs varētu rakstīt un iesniegt projektus visam reģionam, teica E.Jermolajeva.

L.Kirillova

Tumsai cauri ar savu gaismu

Kaut kur, pagaidām nezināmā vietā, vējā tric maza eglīte, ar kuru drīz satiksos, lai gadmijas svētku prieks būtu pilnīgs. Droši vien arī jūs vēl nezināt vietu, no kuras nesīsiet mājās eglīti. To atļauts nocirst katram Latvijas iedzīvotājam — valsts mežā grāvmalās, uz stīgām, zem elektrolīnijām. Kalendārs nepielūdzami rāda, ka līdz gadu mijai palicis pavisam pavisam maz laika. Domāju, nekļūdos, sakot, ka cilvēki jūtas noguruši no visa tā, ko šis gads līcis priekšā. Pietiekami stresots par 8. Saeimas vēlēšanu iznākumu, sirds sāpināta par visām tām reizēm, kad izrādījies, ka mūsu mazajā valstiņā atradušies, no malas raugoties — godavīri, bet īstenībā blēži un krāpnieki, kas kārtējo reizi noziegušies pret morāles normām. Pietiekami daudz nervozēts par to, vai tiksim uzaicināti iestāties NATO, par to, vai pietiekami smuki esam, lai mūs palaistu tālāk par priekšistabu lielajās mājās, ko sauc par ES. Pietiekami daudz negatīvu emociju arī atstājuši pašmāju — pašu pilsētas, pašu rajona kabinetu skandāliņi un intrigas, — tas ne to un ne tam ne tā pateica, bet viņš ne tā atstāstīja, un tad jau ir iemesls ar vāļiem un lingām mesties karā.

Un nu ir laiks skaistiem svētkiem. Ne miesai — ar karbonādēm, garnelēm, vīnogām un šampanieti, bet vairāk par visu — dvēselei.

Diemžēl pēdējos gados mani ir pārņēmusi sajūta, ka Ziemassvētki man ir atņemti. Pazudis tas klusais gaidīšanas prieks, tas rāmums, kas, pakāpeniski sagatavojot, veda pretī svētku vakara un nakts brīnumam, ar izcilu klusumu, ar absolūtu mieru debess jumā un arī katrā mājā, kurās vien dzīvojuši kristieši, kas paaudžu paaudzēm prata nodot Ziemassvētku sagaidīšanas tradīcijas saviem bērniem, ieaudzīnāt un izkopt tās. Klusa un ģimeniska bija arī pirmā Ziemassvētku diena, kamēr beidzot ilgi krātais prieks un liksnība uzvirvoja otrajos un trešajos svētkos.

Kad tagad televīzijā vai radio katrā otrā reklāma sākas ar Ziemassvētku piesaukšanu, bet beidzas ar piedāvājumu — pērciet, pērciet un pērciet, kad visu Adventa laiku tiek rīkoti tingeltangeļi un pats Advents pārvērsta par svinamiem svētkiem, kad svētvakara klusums tiek aizgānāts ar trokšņainu lēkšanu ap eglīti pilsētas centrā, zinu, ka tas nāk no cilvēkiem, kas uzauguši ateistu ģimenēs, un kas nekad šos svētkus nav iemācīti izjust. Viss pulveris izšauts, visi koncerti un sarīkojumi sarīkoti gatavojoties un gaidot. Atnāk īstie svētki, — un vairs nav, ko piedāvāt tiem cilvēkiem, kuriem pret šo svētku svinēšanu ir pavisam citas prasības. Bet to pirmo, to tingeltangeļu rīkotāju visvairāk žēl. Noguruši un apmulsuši paši no savas sarīkotās jezgas, no skaļuma, viņi pēc tam taujā, — bet kur, bet kas tas ir — Ziemassvētku brīnumam, un jūtas vilušies, to tā arī neieraudzījuši.

Tomēr vēl jau ir laiks. Vairāk paklusēt, bet mazāk iejaukties skandālos, kas nav vajadzīgi nevienam citam, kā tikai pašiem skandālu cēlājiem, tā teikt, enerģijas uzņemšanai. Labāk klusā vēlā vakarā ielūkoties debesīs, tur, starp citu, jau ir parādījusies zvaigzne, ko sauc arī par Betlēmes zvaigzni. Klusumā varbūt dzirdēsiet krustknābja brēcienu tuvējā parkā. Varbūt no skolas laikiem aizķērušās prātā zināšanas par to, ka krustknābis perē bērnu ziemā? Mazs putniņš ar tik karstu sirdi un asinīm, ka pat spelgoni ar savu mīlestību sasilda perēklīti un bērniņus, nosargā, izaudzē tos par spīti vējiem un puteņiem.

Par laimi, arī starp cilvēkiem vēl ir pietiekoši daudz tādū — ar karstu sirdi. Ne visai sen pie žurnālistiem vērsās kāda ārste, satriekta par krāšņas egles nozāģēšanu pie vairākstāvu mājas, kurā viņa dzīvo. Zem eglēm vienmēr ir sterila vide, vai kāds ir redzējis zem šiem kokiem kaut ko pūstam, viņa jautāja. Uz tās saknēm krājas skujas, kas iekonservē visu, kas ir koka apkārtne. Egle gadā par absolūti tīru un veselu gaisu, egles šalkšana nomierina visus, kas tik nervozi un miera nerazdami joņo apkārt. Bet, lūk, kādam lielā egle traucējusi. Tā nomocīta vārda tiešajā nozīmē, jo zināms, kā pilsētās zāģē kokus. Pa gabalam, sākot no virtotnes. Sadalīts un noslepkavots dzīvs ķermenis. Vai kādam egles dēļ dzīvoklī nebija gaismas? Es būtu apmainījies ar šo cilvēku, laimīga vērtu vaļā logu un elpotu visistāko veselības eliksīru ziemā un vasarā, teica daktere.

Dienas ir tik īsas, tumsas tik daudz, saule mūs aizmirsusi. Bet par laimi, tās jau ir pēdējās tumsas dienas. Stāsimies tumsai pretī paši ar savas sirds gaismu, ar savu labestību vienam pret otru un pret visu dzīvo dabā.

L.Rancāne

AKTUĀLI

Kad zagli un huligānu audzina piespiedu darbs

Kopš 1999. gada 1. aprīļa kriminālsoda likums kā vienu no sodiem paredz piespiedu darbu. Šis soda veids nav saistīts ar brīvības atņemšanu, bet dod iespēju atlīdzināt kaitējumu, izciešot sodu savā dzīves vietā. Tā kā ne tiesībsargājošajām institūcijām, ne pašvaldībām nebija pieredzes piespiedu darbu piemērošanā un organizēšanā, par «Sorosa fonda — Latvija» līdzekļiem tika realizēta izglītojoša kampaņa, ko Latgales reģionā koordinēja projekta vadītāja, Līvānu domes juriste Renāte Šmukste. Lai izvērtētu pieredzi piespiedu darbu jomā, uz noslēguma semināru pulcējās Preiļu, Daugavpils, Krāslavas, Balvu, Ludzas un Aizkraukles policijas, tiesas, prokuratūras un pašvaldību pārstāvji.

Latvijā vislielākais cietumnieku skaits

Eiropas Savienības kandidātvalstu vidū Latvijā ir vislielākais ieslodzīto skaits — 350 ieslodzīto uz 100 000 iedzīvotāju. Tas liecina, ka tiek tērēti milzu līdzekļi, taču sods nesasniedz mērķi un nereti sodītās personas atkal izdara noziegumu un atgriežas cietumā. Eksperti paredz, ka gadījumā, ja brīvības atņemšana tiks piemērota tikpat plaši, kā līdz šim:

1) patērējamo valsts budžeta līdzekļu apjoms šī soda izpildes nodrošināšanai turpinās pieaugt;
2) ik gadu liels cilvēku skaits valstī būs pakļauts brīvības atņemšanas soda negatīvajai ietekmei — soda izciešanas laikā tiks zaudētas sociālās iemaņas, saites ar ģimeni, nebūs iespējas strādāt un maksāt nodokļus;

3) pēc atbrīvošanas no soda izciešanas šīm personām būs grūtības atkal iekļauties sabiedrībā.

Alternatīvu sodu piespiedu darbu ieviešanai šoferiem, mežu zagļiem un huligāniem

Pēc Tieslietu ministrijas Tiesu departamenta statistikas nodaļas datiem 1999. gadā piespiedu darbu kā sodu tiesas bija piemērojušas 1,4% gadījumos, 2000. gadā — 4,7%, bet 2001. gadā 8%. Alternatīvo sodu veidu piemēro par atkārtotu transportlīdzekļa vadīšanu dzērumā, zādzībām, patvaļīgu koku ciršanu, vidēju vai vieglu miesas bojājumu nodarīšanu, huligānismu, dokumentu viltošanu, autoavārijām un citos gadījumos. Personai tiek notiesātas ar noteiktu stundu skaitu piespiedu darbu savas pašvaldības teritorijā. Likums paredz, ka notiesātajai personai piecu dienu laikā ir jāpiesakās pašvaldībā, kurā lemj, kādos darbos personu iesaistīt. Parasti tie ir labiekārtošanas un teritorijas sakopšanas darbi, krūmu ciršana, malkas sagāde un tamlīdzīgi pienākumi sabiedrības labā. Pašvaldība var nosūtīt personu strādāt komunālajā dienestā, kādā uzņēmumā vai iestādē, ar kuru ir līgums.

Vainīgajam jāpiesakās pašam

Piespiedu darbu īstenošanā nav

izdevies iztikt arī bez problēmām, un tās galvenokārt saistītas ar soda ieviešanu praksē. Problēmas rada kontaktēšanās ar notiesātajiem, kuri pēc tiesas sprieduma paziņošanas nepiesakās pašvaldībā, lai gan tas ir noteikts ar likumu. Dažas pašvaldības savas «nokliedzās avīzes» sameklē ar municipālās policijas vai, ja izveidojusies laba sadarbība, ar valsts policijas iecirkņa inspektora palīdzību, tomēr saskaņā ar likumu nevis pašvaldībai jāmeklē sodītā, bet sodītajam pašvaldība.

Pašvaldībām rada problēmas arī šo notiesāto uzraudzība un piespiedu darbu izpildes kontrole, jo tikai retā pašvaldībā ir darbinieki, kas nodarbojas ar piespiedu darbu organizēšanu un uzraudzību. Dažās pašvaldībās novērots, ka sodītās personas interesi par soda izpildi izrāda tikai tad, kad jau izdarīts jauns pārkāpums un drīzumā atkal jāstājas tiesas priekšā. Bijuši arī gadījumi, kad vainīgie savā vietā piespiedu darbos sūtījuši citas personas, piemēram, ģimenes locekļus.

Izvairīšanās gadījumā — arests

Likums paredz arī veidus, kā vērsties pret tiem, kas piespiedu darbus ignorē un izvairās tos pildīt. Ja notiesātā persona 5 dienu laikā neierodas pašvaldībā un nepiesakās vai arī izvairās no soda izpildes, sodu ir iespējams mainīt un piemērot reālu brīvības atņemšanu. Šādi gadījumi Latgales rajonu tiesās jau ir bijuši, taču parasti sodītās personas tūlīt pēc sprieduma pasludināšanas tiek iepazīstinātas ar soda neizpildes sekām un lielākoties pašas labprātīgi piesakās pašvaldībās.

Darbs kā sods — jā vai nē

Par piespiedu darbu veikšanu vainīgajai personai netiek atlīdzināts, jo tas ir sods par nodarīto. Ja persona strādā, tad piespiedu darbs jāveic no pamatdarba brīvajā laikā. Šo darbu jēga ir sodīt cilvēku, iedarbojoties uz viņa morāli, bet neizolējot viņu no ierastās vides, darba, ģimenes. To mērķis ir panākt, lai cilvēks neizdarītu noziegumu atkārtoti, bet labotos.

Diskusijas izraisīja jautājums, vai sabiedrība piespiedu darbus

uzskata par sodu, vai ne. Pašvaldību pārstāvji atzina, ka nereti piespiedu darbi netiek uztverti kā sods, jo to veicēji tiek nodarbināti komunālajā saimniecībā kopā ar iedzīvotājiem, kas strādā, lai saņemtu sociālo pabalstu vai arī tādēļ, ka sakrājuši parādus par apkuri un komunālajiem pakalpojumiem.

Piespiedu darbu kā sodu vairāk uztver pusaudži un vecākā gadagājuma cilvēki, kuri darbu piespiedu kārtā citu acu priekšā morāli pārdzīvo.

Vairums semināra dalībnieku tomēr atzina, ka šis soda mērs ir saglabājams krimināllikumā un ieviešams arī administratīvo sodu sistēmā. Pēc speciālistu domām, piespiedu darbs audzina vairāk nekā, piemēram, nosacītais sods, kad vainīgais tikai atnāk un reizi mēnesī parakstās attiecīgajā tiesībsargājošajā institūcī.

Plāno ieviest arī administratīvajā likumdošanā

Daudzi atzina, ka piespiedu darbus būtu nepieciešams ieviest administratīvajā likumdošanā, jo esošajā ekonomiskajā situācijā vairumam administratīvi sodīto iedzīvotāju nav naudas, lai samaksātu sodu. Administratīvo komisiju locekļi zina gadījumus, kad sodītās personas, piemēram, par bērnu audzināšanas pienākumu nepildīšanu vai pazaudētu pasi lūdz aizstāt naudas sodu ar sabiedrisko darbu, taču likumdošana to neparedz.

Lai gan piespiedu darbs no likumdošanas viedokļa tiek uzskatīts par bargāku sodu nekā naudas sods, iedzīvotāji bieži ir citās domās. Naudas sodu nomaksāt daudziem, īpaši bezdarbniekiem, ir problemātiskāk nekā, piemēram, cirst krūmus vai slaucīt ielas. Šībrīža informācija, ko sniedza Latvijas Pašvaldību savienības juriste Vineta Reitere, ļauj cerēt, ka šādas izmaiņas administratīvo sodu procesu likumdošanā būs, un tās paredzēs, ka administratīvi sodīta persona varēs prasīt naudas sodu aizstāt ar piespiedu darbiem. Pagaidām nav skaidrības, cik stundu ilgs darbs būs piemērojams katrā atsevišķā gadījumā. Viens no variantiem: ja administratīvais sods paredzēts 5 latu apmērā, tad tā vietā varētu tikt piemērota viena stunda piespiedu darbos. Tomēr V.Reitere atzina, ka šī iecere saņēmusi nopietnu kritiku, kā argumentu minot apstākli, ka mūsu ekonomiskajā situācijā reti kurš strādājošais stundā nopelna 5 latus.

Jānosaka soda izpildes termiņš

Viena no problēmām ir arī tā, ka likumdošanā nav noteikts soda

izpildes termiņš, un tas jūtami mazina soda efektivitāti, uzskata pašvaldību pārstāvji. Sodam nav nozīmes, ja piespiedu stundu skaitu vainīgais atstrādā gada vai divu gadu laikā.

Vērtē pašvaldību vadītāji

Galēnu pagasta padomes priekšsēdētāja Leontina Saleniece piespiedu darbus vērtēja kā papildus slogu pašvaldībai. Lai gan izdevumi nav īpaši lieli, tomēr sodītās personas ir nepieciešams apgādāt, piemēram, ar darbarīkiem. Piespiedu darbus vainīgie kā sodu uztver tikai tāpēc, ka par šo darbu veikšanu viņiem netiek maksāts. L.Saleniece uzsvēra, ka lietderīgāk būtu, ja vainīgais sodu atstrādātu cietušās personas labā. Tā kā vairums gadījumos piespiedu darbi piemēroti par zādzībām, tad tiesātais savu vainu varētu izpirkt, piemēram, saskaldot malku cietušā saimniecībā vai kā citādi ar darbu atlīdzinot nodarīto.

Kā atzina L.Saleniece, ne visi tiesātie paši piesakās pašvaldībā, kā to paredz likums. Līdz galam nav pārdomāta arī uzraudzība, jo pašvaldībai nav līdzekļu uzrauga algošanai, bet sodītā reti ir tik apzinīgi, ka darbu paveic noteiktajā laikā un apmērā. Galēnu pagastā viņi galvenokārt tiek nodarbināti sabiedriskos objektos tuvak dzīvesvietai, piemēram, ceļmalās cērt krūmus. Pagastā ir darbinieki, kurš bez atlīdzības organizē darbus un vienu reizi nedēļā apseko objektus. Ja piespiedu darbs netiek veikts vai tas padarīts slikti, sodītā tiek brīdināti, ka darbu var aizstāt arī ar stingrāku sodu, tādēļ parasti tas arī tiek paveikts.

Silajānu pagasta padomes priekšsēdētāja Marija Trifanova pastāstīja, ka šogad pašvaldība organizējusi darbu divām notiesātajām personām, kas bija izdarījušas zādzības. Pašvaldībai viņi jāmeklē, vainīgie pēc sprieduma nolūsišanas pieteicās paši un darbus veica apzinīgi. Veicamais darbs nav bijis viegls — vēlā rudenī vīri rakuši tranšeju ūdensapgādes tīkla salažošanai. Problēmu ar darbu izpildi nav bijis, notiesātie atzinuši, ka labāk strādā, kaut arī bez atlīdzības, nekā sēž mājās bez darba. Pēc M.Trifanovas domām piespiedu darbi kā soda veids varētu būt audzinošāki nekā brīvības atņemšana, kur cilvēks nevis labojas, bet gan kļūst vēl sliktāks. Viņsprāt, piespiedu darbu pašvaldībai jāuztver kā palīdzību un brīvs darbaspēks, problēmas varētu būt vienīgi tad, ja sodītā ir neapzinīgi un izvairās no darba, taču Silajānos līdzšinējā pieredze liecina par pretējo. Pagastā netiek algots cilvēks, kas organizē piespiedu darbus, visu dokumentāciju kārtā pagasta padomes priekšsēdētāja.

izpildes termiņš, un tas jūtami mazina soda efektivitāti, uzskata pašvaldību pārstāvji. Sodam nav nozīmes, ja piespiedu stundu skaitu vainīgais atstrādā gada vai divu gadu laikā.

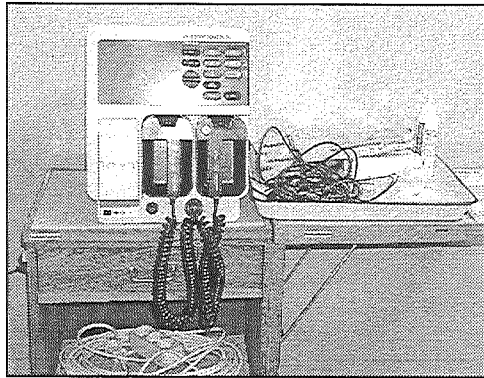
Neskatoties uz visām problēmām, piespiedu darbu piemērošana tiesās ir ļoti populāra, piemēram, Balvu rajonā šis sods sastāda piekto daļu jeb 20% no kopējā izskatīto lietu skaita.

Nav koordinācijas

Visnopietnākā saskare ar piespiedu darbiem ir pašvaldībām, un to pārstāvji atzina, ka darbu aprūtinā koordinācijas trūkums rajona un valsts līmenī, lai gan tiek runāts par vienota uzrau-

VESELĪBAS APRŪPE

● Neatliekamās palīdzības dienests aprīkots ar visu nepieciešamo, lai pacienti varētu saņemt pilnvērtīgu palīdzību kritiskākajos dzīves brīžos. Šī aparāta nosaukums ir defibrilators, ar kura palīdzību pavisam nesen izdevās glābt dzīvību kādam pacientam.

Sertificēta Līvānu slimnīca

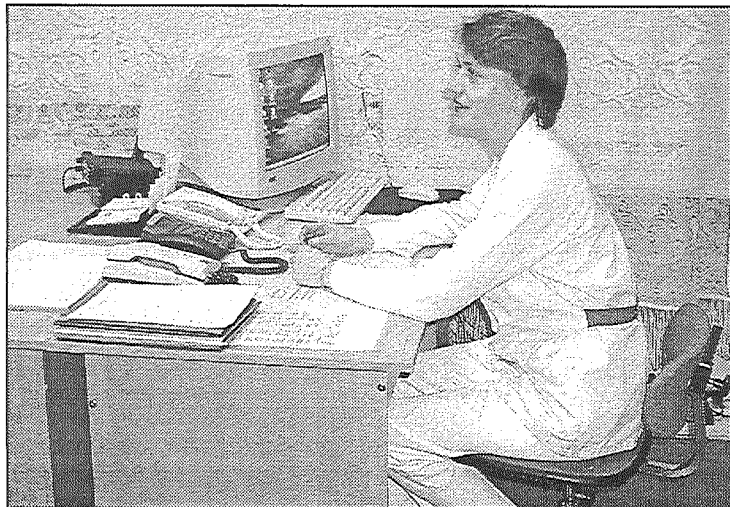
6. decembrī BO VAS «Veselības statistikas un medicīnas tehnoloģiju aģentūra» veica Līvānu slimnīcas atbilstības obligātajām Ministru kabineta prasībām novērtēšanu jeb sertifikāciju. Visi slimnīcas dienesti un nodaļas (neatliekamās palīdzības dienests, ambulatorais dienests, divas stacionārās nodaļas, rentgena kabinets un laboratorija) ir ieguvušas atbilstības sertifikātu uz pieciem gadiem, informē slimnīcas direktore Iraida Glušņonoka.

Aizvadītais gads slimnīcai saistīts ar ļoti straujām pārmaiņām, jo sakarā ar to, ka Līvānos poliklīnika kā struktūrvienība šogad beidza eksistēt, ambulatoro dienestu nācās steidzami izvietot slimnīcā. Diemžēl, kā atzina I. Glušņonoka, slimnīca ir būvēta kā slimnīca un ambulatorajam dienestam telpas nav īsti piemērotas, arī materiālā bāze nebija atbilstoša prasībām, tādēļ šī posma sakārtošanai vajadzēja papildus naudas līdzekļus. Ambulatorais dienests sniedz okulista, ķirurga, ginekologa, endokrinologa, psihiatra konsultācijas. Okulista kabinetā uzstādīta mūsdienīga aparatūra. I. Glušņonoka uzsver, ka diemžēl nav izdevies nodalīt ambulatoro un stacionāro pacientu plūsmu.

Slimnīcā ir moderns, nesen iekārtots rentgena kabinets, tādēļ ar tā sertifikāciju problēmu nebija, jo aparatūra ir jauna un kabinetā ir veikts atbilstošs remonts. Jau kopš pavasara slimnīcā strādā arī visām prasībām atbilstoša laboratorija.

Stacionāro posmu slimnīcā nodrošina divas nodaļas – vispārējā un terapijas. Palātās ir nodrošināta centralizēta skābekļa padeve, kas prasīja samērā daudz līdzekļu. Uzstādīta vajadzīgā aparatūra, piemēram, defibrilators, kā arī aprīkojums, ar kuru nepārtrauktā režīmā var kontrolēt pacienta asinsspiedienu, sirds ritmu, elpošanu.

Salīdzinoši lielus līdzekļus prasīja neatliekamās palīdzības dienesta sakārtošana. Līvānu slimnīca ir otrā slimnīca valstī, kur neatliekamās palīdzības dienests tika sertificēts atbilstoši jaunajām prasībām, kas izvirza virkni papildus nosacījumu. Ātrās palīdzības mašīnas ir nokomplektētas ar skābekļa padeves aparātiem un aparatūru, kas pielietojama dzīvībai bīstamās situācijās. Ātrās neatliekamās palīdzības dienests nodrošina divu ātrās palīdzības brigāžu darbību, lai palīdzība pacientiem būtu pieejama visu diennakti un gadījumā, ja viena brigāde izbraukusi uz izsaukumu, otra būs gatava darbam. Uzņemšanas nodaļā ir sakārtota dispečerdienesta sistēma, ir nodrošināta izsaukumu ierakstīšana, uzstādīts kompjuters.

● Uzņemšanas nodaļas medmāsa Jeļena Orlova reģistrē pieņemušos neatliekamās medicīniskās palīdzības izsaukumus datorā. Foto: G.Kraukle

Lai gan slimnīcas remonts sertifikācijas nodrošināšanai paredzētie līdzekļi nav ieguldīti, tomēr redzamas arī vizuālas izmaiņas: atsevišķi iekārtota reģistratūra, pie visām durvīm gaitenīs ir uzraksti, pie sienām informatīvas norādes. Ministru kabineta noteikumos ir sīki atrunāta katra nianse, un atlaides netiek pieļautas, saka direktore, minot tikai dažas no izvirzītajām prasībām. Visiem aparātiem, tajā skaitā pat termometram gaisa temperatūras mērīšanai vai svariem jābūt kalibrētiem un pārbaudītiem, neraugoties uz to, ka nereti pārbaudes izmaksā vairāk nekā pats aparāts.

Katrai vakcinai jāatrodas noteiktā temperatūras režīmā un jābūt ievietotai noteiktā ledusskapja plauktīnā. Uz plauktiem, skapjiem un atvilknēm redzama informācija par to saturu. Skapī novietotas somas, kurās glabā visu paredzēto masveida cietušajiem negadījumos, un vienas šādas tukšas somas izmaksas sastāda līdz pat 300 latiem.

I. Glušņonoka uzsver, ka slimnīcu neizdotos sertificēt, ja nebūtu saņemts atbalsts no pašvaldības. Lai sakārtotu iestādi atbilstoši prasībām, 2002. gada pašvaldības budžetā tika paredzēti 10 000 latu un papildus ņemts kredīts 25 000

● Šajā somā glabājas viss, kas vajadzīgs, lai nekavējoties steigtos palīgā masveida negadījumos cietušajiem. Diemžēl tās izmaksas ir visai lielas – vienas tukšas somas vērtība ir 300 latu.

latu apmērā, kas arī ļāva nodrošināt iestādi ar nepieciešamo aprīkojumu un aparatūru, iziet sertifikāciju un pagarināt līgumu ar Daugavas slimokasi, kas bez sertifikācijas diez vai būtu izdevies, uzskata direktore.

Sertifikācija ir garantija tam, ka slimnīca strādās un sniegs pacientiem medicīniskos pakalpojumus, taču varēja notikts arī citādi, un, ja līdzekļi sertifikācijas nodrošināšanai nebūtu atrasti, novada iedzīvotāji paliktu bez slimnīcas, uzsvēr Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods. Viņš atzina, ka sertifikācija iepriekšējās domes vadības neizlēmības dēļ tika novēlota un veikta pēdējā brīdī, jo, kā liecina speciālistu atzinumi, iepriekš to izdarīt būtu bijis vienkāršāk.

G.Kraukle

50. svecīte dzimšanas dienas kliņģerī

Stabulnieku pagasta tautas bibliotēka vakar atzīmēja savu piecdesmito pastāvēšanas gadskārtu. Bibliotēka šeit nodibināta 1952. gadā. Tā vairākas reizes mainījusi atrašanās vietu, no savām sākotnējām telpām, kas atradās Čeiču mājās, pārvietota uz bijušo kantori, pēc tam uz Kārklīņu pamatskolu un citur. Tomēr bibliotēka vienmēr ir atradusies ciemata centrā. Pēdējos divus gadus tā izvietota ērtās telpās, zem viena jumta ar kultūras namu.

No 1966. līdz 1999. gadam pagasta teritorijā pastāvēja

un darbojās otra bibliotēka – Dravniekos. Reorganizācijas gaitā tā pievienota Stabulnieku bibliotēkai. Pēc apvienošanās bibliotēkai sagādātas jaunas mēbeles, ir dators, kopētājs, printeris, bagātīgs grāmatu fonds, tiek abonēts daudz periodisko izdevumu. Tas viss sagādāts ar Stabulnieku pagasta padomes atbalstu. Pašvaldība neskopojas ar līdzekļiem bibliotēkas uzturēšanai.

Kopš 1976. gada Stabulnieku bibliotēku vada Janīna Brice. Pēc apvienošanās ar Dravnieku bibliotēku uz šejieni

darbā pārceļta bibliotekāre Biruta Čaunāne, kas strādā ar visjaunākajiem lasītājiem.

Bibliotēkas 50 gadu jubilejas svinībās ciemos bija aicināta rakstniece Biruta Eglīte, radiožurnālists Bronislavs Spridzāns, apkārtnējo pagastu un rajona galvenās bibliotēkas pārstāvji. Apsveicēju vidū bija arī rajona padomes un Stabulnieku pagasta padomes pārstāvji. Protams, svētkos piedalījās arī lasītāji, bet īstākajiem grāmatmīļiem bibliotēka bija sagādājusi arī nelielu pārsteigumu.

L.Rancāne

Pārmaiņas Preiļu Nevalstisko organizāciju atbalsta centra vadībā

Notikušajās rajona Nevalstisko organizāciju (NVO) atbalsta centra valdes priekšsēdētājas vēlēšanās par valdes priekšsēdētāju ievēlēta

Monika Livdāne. Līdz šim šo sabiedrisko darbu veica Inese Kursīte.

Savukārt par NVO centra direktori ievēlēta Sanita Lo-

ginova. Iepriekšējā direktore Arija Garkalne savu atteikšanos no šī amata pamato ar pāriešanu citā darbā.

L.Rancāne

Pārraugus aicina uz nodarbībām

Preiļu lauksaimniecības konsultāciju birojs 20. decembrī pulksten 13.00 aicina uz otro nodarbību piena govkopības pār-

raugus. Tā notiks Daugavpils rajona Viškos (tehniskuma bijušajā fermā). Pirmajā apmācību daļā pagājušajā nedēļā Preiļos, tika pārrunātas teorētiskās lietas, bet otrajā

seminārnodarbībā tiks pievērstā uzmanība praktiskiem jautājumiem. Sīkāka informācija iegūstama, zvanot pa tālruni 5307126 vai 5322808. G.Kraukle

● REKLĀMA ● REKLĀMA ● REKLĀMA

Ziemassvētku depozīts

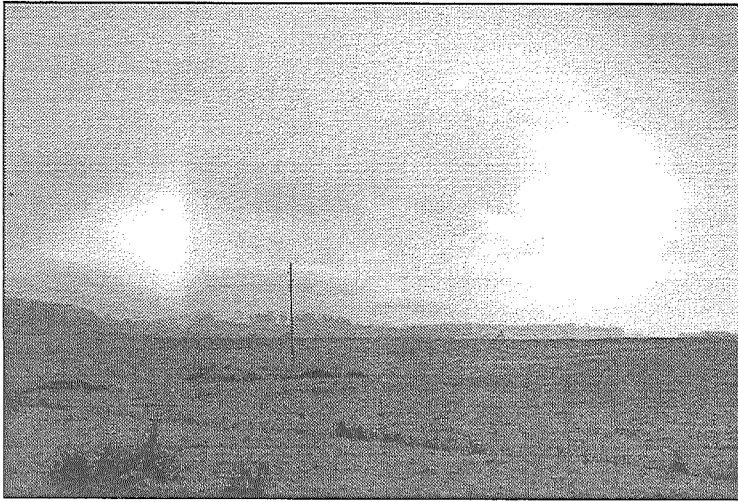
Noguldot naudu Ziemassvētku depozītā privatpersonām no 19. novembra līdz 31. decembrim, Jūs saņemsiet paaugstinātas procentu likmes, kā arī varēsiet bez maksas:

- atvērt kontu
- saņemt VISA Electron karti
- pieslēgt Telefonbanku

Hansabanka

6. Latgales žurnālisti uz ES un

Terehovā – viss kā Eiropā

● Dūmakainais un miglains 11. decembra rīts dāvāja neparastu un līdz šim neredzētu dabas parādību – varavīksni ziemas vidū un divas saules, ko paspējām iemūžināt šajā fotoattēlā. Debesu spideklis, laužoties cauri mākoņiem, miglas lāsītēs un sniegpārslu kristāliņos atmirzēja ar krāsu un gaismas bagātību, ar tādu pulsējošu spēku, ka likās – tūlīt tūlīt arī otrā saulīte izlidīs no mākoņiem.

Šo trešdien, 11. decembrī, Latgales Preses izdevēju asociācijā ietilpstošo reģiona laikrakstu žurnālisti no Balvu, Krāslavas un Preiļu rajona viesojās pie kolēģiem Ludzā, ar kuru laipnu gādību mums bija izdevība aplūkot Latvijas un Krievijas robežu, ka arī apmierināt profesionālo ziņkārī, klausoties robežsargu un muitnieku stāstījumu par viņu ikdienu.

● **Robežsardzes kapteinis Aivars Bulis bērnu dienās esot sapņojis par virsnieka uzpleciem. Tagad viņš ir pārliecināts, ka dara labu un vajadzīgu darbu, lai gan ikdienu nekāda priecīgā un bezrūpīgā vis nav.**

Ideja par valsts robežas, kas drīzumā var kļūt arī par Eiropas Savienības un NATO austrumu robežu, apmeklējumu radās Latgales Preses izdevēju asociācijas prezidentei, laikraksta «Novadnieks» redaktorei Tamārai Elstei, kad viņa kopā ar kolēģiem atgriezās no LR Ārlietu ministrijas rīkotā nedēļu ilgā mācību semināra Somijā. Tur Latvijas laikrakstu redaktoriem rādīja par Eiropas Savienības līdzekļiem uzbūvētos un moderni iekārtotos Somijas robežkontroles punktus ar Krieviju. Radās jautājumi – bet kā ir pie mums, vai mūsu robežsargiem arī ir tikpat labi darba apstākļi kā viņu somu kolēģiem? Atbildes uz tiem meklējām Ludzas rajona Terehovā, Zilupē un Opoļos.

200 kilometrus no Rīgas un 600 kilometrus no Maskavas uz Latvijas un Krievijas robežas atrodas Terehova. Presē un televīzijā šis nosaukums bieži izskanējis saistībā ar garum garajām kravas automobiļu rindām, kas nedēļām gaida robežkontroli. Īstenībā velns nemaz nav tik melns, kā to mālē. Vairāk nekā 200 auto, kas gaida rindā uz izbraukšanu no Latvijas, pāri robežai tiek pēc divām dienaktīm. Taču ne jau mūsu robež-

● Terehovas robežkontroles punkts ir modernāks mūsu valsts austrumu robežā. Tā celtniecībai iztērēti 4,2 miljoni latu, no kuriem 2,9 miljoni bija Eiropas Savienības nauda.

sargu un muitnieku dēļ notiek šī aizkavēšanās. Uz Latvijas robežas strādā tikai trīs valsts dienesti – robežsardze, muiža un sanitārā inspekcija. Izrādās, ka Krievijas pusē ir septiņas pārbaudītājinstitutes, kas robežas šķērsošanu ievērojami paildzina.

Terehovas jaunā muitas kontrolpunkta būvniecības darbi sākas 1997. gada septembrī, ekspluatācijā tas tika nodots 1998. gada novembrī. Objekta kopējās izmaksas – 4,2 miljoni latu. No šīs summas 2,9 miljonus apmaksāja PHARE programma.

Pārkāpumi, ar kuriem visbiežāk nākas saskarties, strādājot Terehovas muitas kontrolpunktā, ir preču nedeklarēšanas un muitas noteikto termiņu neievērošana preču izvešanas gadījumā. Daudzreiz tiek konstatēti pārkāpumi, kas saistīti ar fizisko personu valsti uzturēšanās atļauju termiņa neievērošanu.

Robežsardzes kapteiņa Aivara Buļa pavadībā izstaigājām visu plašo saimniecību. Ielūkojamies noliktavās, kur tobrīd muitnieki pārbaudīja Latvijā iebraucošo fizisko personu kravu – somas un

pakas ar visdažādākajām precēm, ko pēc tam redzam tirgus paviljonos Balvos, Ludzā vai Preiļos. Terehovas muitas posteņa priekšnieka amata izpildītājs Gunārs Zambaris mūs pārliecināja, ka lielu problēmu nav, cilvēki zina, ka precī vajag deklarēt, citādi administratīvais protokols un soda nauda garantēta.

Telpās ir silti un mājīgi, taču mums gribas redzēt pēc iespējas vairāk. Kā darbojas radiācijas vārti un kas notiek Krievijas pusē?

Vai tieša, ka videokamerās var redzēt pilnīgi visu, un kā ar tīrībenu kaitējumiem videonovērošanas sistēmai? Jūtam, ka kļūstam pārāk uzbāzīgi, tāpēc pievērsīsimies citām lietām. Pašlaik Terehovā pilnā sparā notiek sanitārās robežinspekcijas ēkas celtniecība, ko sola nodot ekspluatācijā nākamā gada jūnijā vai jūlijā. Atbilstoši ES prasībām tiks uzbūvēti angāri, kur varēs pārbaudīt refrīžeratorus, nenodarot kaitējumu saldētajai produkcijai, ko ar šim

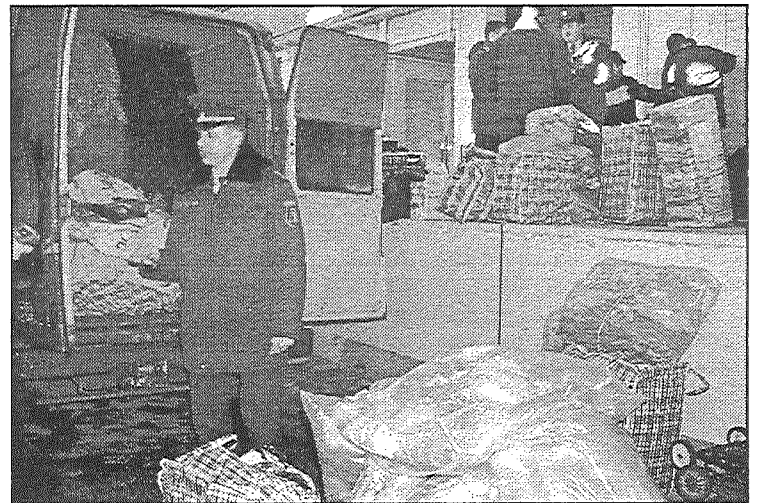
mašīnām transportē. Terehovas kompleksā ir sava katlu māja, ūdensreservuāri, dizelģenerators, pat traktors un speciālu suņu māja ar dušām četrkājainajiem palīgiem. Taču vispatīkamākais bija tas, ka redzējām smaidošas un laipnas darbinieku sejas, pat robežšķērsošanas nelīdīgas saīguši. Tātad viss kārtībā, robeža strādā.

● Naki mēneša pārtikas deva ir 15 kilogrami sausās suņu barības un 10 kilogrami konservu. Saimnieks par savu četrkājainā palīga aprūpi saņem astoņus latus mēnesī. Protams, no *kroņa naudas* tiek apmaksāts arī šampūns un citi suņu kosmētikas līdzekļi, kas Naki biežajai spalvai ļauj izskatīties patiešām lieliski.

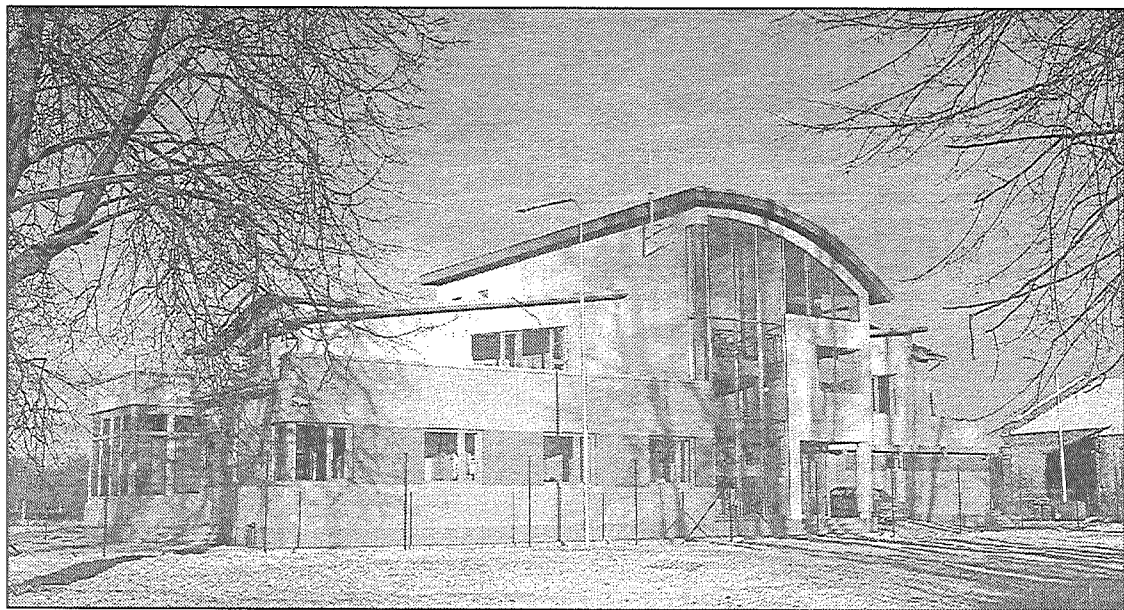

● Vislielākais žurnālistu apjūsmošanas objekts Terehovā bija vācu aitu suns Naki, kurš kopā ar savu saimnieku Mihailu specializējies narkotiku meklēšanā. Naki ir trīs gadus vecs labirds, enerģisks un arī ļoti paklausīgs dzīvnieks, kuram galvenā autoritāte ir viņa saimnieks. Starptautiskās sacensībās viņi abi izcīnījuši otro vietu un ir gatavi savu sniegumu, kas pagaidām atbilst pamatklases prasībām, uzlabot līdz meistarklasei. Šajā attēlā redzat, kā Naki meklē smagajā automašīnā kāda robežsarga speciāli noslēptās narkotikas.

● Jau vairākas dienas pēc kārtas Terehovā muitnieki pārbauda pilnīgi visu fizisko personu bagāžu, lai pārliecinātos, ka valsti netiek ievestas nedeklarētas preces, stāsta Aivars Bulis. Mantu īpašnieki neizrāda nepatīku vai neapmierinātību, jo preču ieviešanas kārtība visiem sen zināma.

Zilupē ienākušas straujas pārmaiņas

● Zilupes dzelzceļa robežkontroles punkts pilsētiņā ir jaunākā un modernākā celtnē. Tieši Zilupē, pirms doties Krievijas plašumos, piestāj kravas un pasažieru vilcieni robežkontroles un muižas pārbaudei.

Valsts robežsardzes Ludzas pārvaldes Zilupes 1. kategorijas dzelzceļa robežkontroles punkts – tā rakstīts uz plāksnītes pie ieejas durvīm no stikla un betona celtajā ēkā. Šī vieta ir pirmais pieturas punkts Latvijā visiem no Krievijas puses iebrucošajiem vilcieniem, jo Zilupē notiek pasažieru un kravas vilcienu robežkontrole. Punkta priekšnieks Voldemārs

● Zilupes dzelzceļa robežkontroles punkta priekšnieks Voldemārs Ļubimovs žurnālistiem ar prieku rādīja jaunās telpas un stāstīja par robežsargu darbu.

Ļubimovs ar lepnumu žurnālistiem izrādīja, kā iekārtota trīsstāvēģā ēka, kuras būvniecība izmaksājusi 600 tūkstošus latu. Celtnē ir pavisam jauna, jo robežsargi vēl nav spējējuši pat piestiprināt ža-lūzijas pie platajiem un augstajiem logiem. Vēl tiks uzbūvēts moderns novērošanas tornis, būs papildus videokameras. Tagad darba un sadzīves apstākļus nemaz nevar salīdzināt ar to šaurību un askētiskumu, kādu nācās paciest un ievērot muitniekiem un robežsargiem, kad viņi mitinājās vecā dzelzceļa vagoniņā, kas bija novietots sliežu ceļu malā.

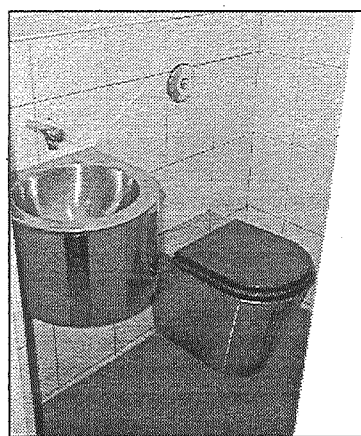
Dzelzceļa robežkontroles pun-

● Mazais un šaurais vagoniņš, ko robežsargiem 1995. gadā uzdāvināja akciju sabiedrība «Latvijas dzelzceļš» pagaidām vientuļi stāv sliežu malā. Tā nākotne vēl nav skaidra. Mums, žurnālistiem, gan likās, ka to vajadzētu saglabāt kā vēsturisku liecību par straujajām pārmaiņām, kas ienākušas Zilupē.

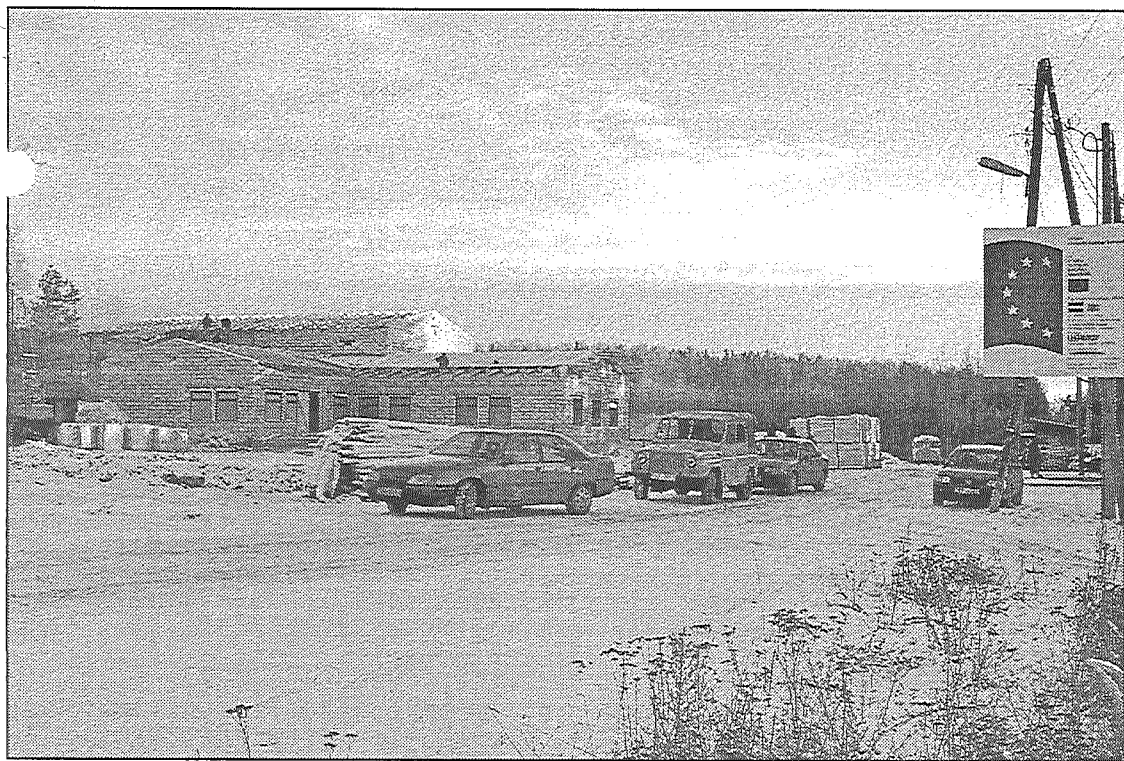
ktiem ir sava specifika – laika limits, kurā jāiekļaujas. Pasažieru vilciens, kas ierodas no Maskavas, Zilupē stāv 45 minūtes. Šajā laikā ir jāpaspēj pārbaudīt ne tikai pasažierus, bet arī vagonu pavadoņus un to, vai netiek vesta kontrabanda. Sakarā ar to, ka Latvijā ierodas arī citu ārvalstu pilsoņi, robežsargi un muitnieki apgūst svešvalodas, datori apgādāti ar speciālām mācību programmām.

Voldemārs Ļubimovs uzskata, ka Latvijas valsts savas pastāvēšanas samērā īsajā laikā izdarījusi ļoti daudz robežu sakārtošanu. Krievijas kolēģi ar baltu skaudību nolūkojušies uz viņu jauno ēku, jo pašiem robežkontroles punkta celtniecība, kā sākusies 1995. gadā, tā joprojām turpinoties. Neatsverama esot arī līdz šim somu kolēģu sniegtā palīdzība un padoms, saka V.Ļubimovs.

● Patvēruma meklētāju istabiņās izskatās gandrīz kā labas viesnīcas numuros. Pat tualetēs uzstādīti nevis parastie keramikas, bet gan moderni metāla klozetpodi un izlietnes. Tāda esot bijusi Eiropas Savienības prasība.

Latvijas zaļā robeža Opoļos

Opoļu nodaļas jaunās ēkas būvdarbi uzsākti šī gada septembrī. Pašlaik jau iezīmējas celtnes kontūras. Būvdarbus veic celtnieki no Liepājas, Ventspils, Rēzeknes, Daugavpils un Ludzas.

Zaļā robeža – tas nozīmē Ludzas rajona mežos izcirsto stīgu, pa kurā regulāri patulās dodas robežsargi. Ludzas pārvaldes Opoļu nodaļas priekšnieks Arvīds Martuženoks uzskata, ka tieši Opoļos ir viens no svarīgākajiem un sarežģītākajiem posmiem Latvijas un Krievijas robežā, jo tuvumā atrodas dzelzceļš un nozīmīga autoaģistrāle. Tāpēc nodaļas darbiniekiem samērā bieži nākas saskarties ar robežpārkāpējiem.

Robežsargu rīcībā ir Nissan un Hundai džipi, sniega kamanas un

kvadricikli, kā arī zviedru dāvinājums – bruņu mašīna, kuru nepieciešamības gadījumā varot iedarbināt un izmantot jebkurā brīdī (1998. gadā ar tā palīdzību meklējuši dezertējušos Krievijas robežsargus).

Opoļu nodaļa dibināta 1920. gadā. Par to vēsta fotogrāfijas stendā priekšnieka kabinetā. Taču drīzumā robežsargu līdzšinējā mītne arī būs fotografējama kā vēstures lieciniece, jo par Eiropas Savienības līdzekļiem tiek celta jaunā mītne, kuras projektā no-

teiktā vērtība būšot 500 tūkstoši latu. Vēl 300 tūkstoši latu atvēlēti aprīkojuma iegādei un sakaru torņa celtniecībai.

Janvārī stāsies spēkā jaunā kārtība, kas nosaka, ka visām robežjoslā dzīvojošajām personām būs nepieciešamas speciālas caurlaides. Tādas vajadzēs arī tiem, kas gribēs apmeklēt robežjoslā dzīvojošos radus, draugus vai vienkārši mežā pasēņot. Pašlaik robežsargi uzsākuši aktīvu informēšanas kampaņu un cer, ka lielu problēmu nebūs.

● Opoļu nodaļas priekšnieks Arvīds Martuženoks lepojas ar savu četrkājaino palīgu runci Vasīliju, kurš esot atbildīgs par peļu nelegālo migrāciju robežjoslā un nodaļas telpās.

Cilvēks pats izvēlas alkoholu, ne alkohols cilvēku

Ar dzeršanas un alkoholisma problēmām psihologiem savā darbā saskarties ļoti bieži, atzīst ģimenes psihoterapeiti Gatis un Ilona Buši. Patiesībā problēma ir vēl lielāka, nekā izskatās «ar neapbruņotu aci». Lielākie cietēji alkoholiķu ģimenēs ir bērni. Ja no alkohola atkarīgajam cilvēkam palīdzēt dažreiz vairs nav iespējams, tad bērniem vajadzētu palīdzēt – arī sabiedrībai un valstij.

Par alkoholiķiem parasti uzskata cilvēkus, kuriem jau ir acīmredzamas pagrimuma pazīmes: viņi staigā piedzērūšies uz ielas, žūpo mājās. Taču ļoti daudz ir tā saucamo «slēpto alkoholiķu», it īpaši sabiedrības augstākajos slāņos. Turklāt turīgi cilvēki lieto alkoholu plus narkotikas. Ir cilvēki, kuriem katru rītu jāierauj 50 grami, lai vispār varētu acis atvērt un sākt jaunu dienu.

Kāpēc cilvēki dzer?

Visizplatītākais iemesls pārmērīgai alkohola lietošanai ir viens – aizmukt no aprūtinātās realitātes. Cilvēkam zināmā mērā jau iekšēji jājūtas neveiksmīnīkam, lai viņš krīzes situācijā vai pat nenozīmīgas ķibeles gadījumā nevis meklētu izeju, bet gan slīcinātu bēdas glāzītē. Gandrīz ikviens no mums ir dzēris alkoholu, bet ne visi kļūst par alkoholiķiem. Alkohols pastāv kā viela, kā parādība, un cilvēka «attiecības» ar alkoholu atkarīgas no viņa paša.

Pētījumi rāda, ka Latvijas iedzīvotāji dzer arvien vairāk. Viens no skaidrojumiem šīs tendences iemeslam varētu būt pieaugušais stress līmenis. Piemēram, attieksme pret darbu. Par darbu vairs nav drošības, cilvēki baidās to pazaudēt, tāpēc strādā vairāk nekā viņu spēkos, pienācīgi neatpūšas, baidās, ka kaut ko nav izdarījuši. Šobrīd cilvēki nedzīvo, bet pelna naudu. Savukārt alkohols ir labi pazīstams kā antistressors, kas noņem spriedzi.

Nepatīkamais «mantojums»

Visbiežāk kāda vecāka alkoholisms ģimenē ir lielais noslēpums, par ko «uz ārpusi» nerunā. Var tikai nojaust, ka ģimenē ir šo atkarīgo sistēma. Ar tādām ģimenēm vajadzīgs ilgus darbus, jo jāstrādā ar šo noslēpumu, ar fasādi, kas raksturīga šim ģimenēm.

Alkoholiķu ģimenēm ir ļoti specifiska struktūra, un šai

struktūrai ir tendence pārmantoties no paaudzes uz paaudzi. Tē nav runa par iedzimtību bioloģiskajā nozīmē, bet gan par uzvedības modeļa, attiecību veida pārņemšanu. Faktiski jebkuram no mums ģimenē vai tālākos senčos ir bijis kāds alkoholiķis. Tas nozīmē, ka ļoti daudziem no mums kādā slēptā stūrītī glabājas šī tieksme, šis modelis. Turklāt uzvedības modelis var pārmantoties netieši – ne bērnos, bet nākamajā paaudzē, mazbērnos.

Savukārt bērnos šādās ģimenēs var parādīties spēcīga pretestība pret alkoholu – līdz pat bezierunu noliegšanai. Taču arī šāda attieksme nav īsti veselīga, jo, ja cilvēks visu laiku domā par «jauno alkoholu», cīnās, lai nedzertu, tad tik un tā alkohols ir viņa dzīves sastāvdaļa, tikai nedaudz savādākā veidā.

Lielākie cietēji – bērni

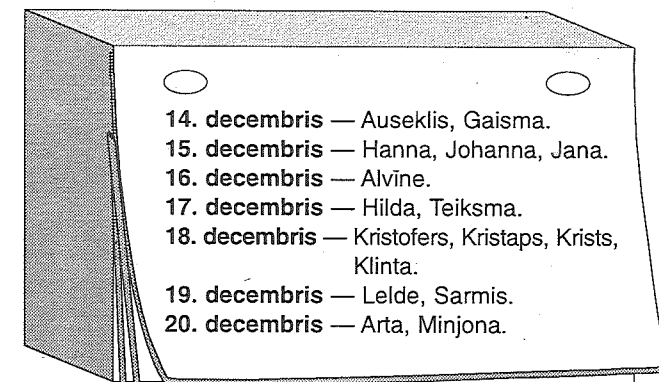
Alkoholiķu bērni vispār ir smaga tēma. Tie nav tikai tie bērni, kuriem vecāku – žūpu dēļ jādzīvo zaņķos. Arī ārēji labvēlīgas un pārtikušas ģimenes nereti slēpj bēdīgus noslēpumus, un šīs problēmas ir pēdējais, par kurām bērns stāstīs svešam cilvēkam.

Atbildēt uz potenciālo jautājumu «Ko darīt?» vajag ne tikai vecākiem, bet arī valstij, sabiedrībai. Turklāt ne tikai atbildēt, bet arī darīt. Bērnos jāiegulda daudz līdzekļu, nodrošinot rehabilitācijas programmas, psihologus skolās. Bērnu vēl var glābt, bet tam ir vajadzīga valsts finansētās programmas.

Vēl viens bēdīgs aspekts, – arvien vairāk sāk dzert tieši jaunieši. Protams, to provocē arī aizvien lielāka izvēle veikalos plauktos, dažādi garšīgie kokteiļi, košās dzērienu krāsas, stilīgie iepakojumi. Jaunietim šķiet, ka dzert, – tas ir stilīgi. Cīņā ar šīm problēmām vienkāršie tirgošanas aizliegumi vai ierobežojumi nav īstais risinājums, ja gribēs iedzert, tad atradīs, ko un kur. Tāpēc valsts un pašvaldības iestādēm vajadzētu nopietni domāt par ilgstošām izglītojošām un informatīvajām kampaņām, jo ar vienreizējiem pasākumiem līdzēts nebūs.

Ko alkohols nodara cilvēkam

Alkohols toksiski iedarbojas uz iekšējiem orgāniem – sirdi, kuņģi, asinsvadiem, aknām, nierēm. Svarīgi ir arī tas, ka ne mazāk negatīvu ietekmi uz alkoholiķi atstāj viņa dzīves veids, tas, ko un cik viņš ēd, vai saņem vitamīnus, cik gul.

14. decembris — Auseklis, Gaisma.
15. decembris — Hanna, Johanna, Jana.
16. decembris — Alvīne.
17. decembris — Hilda, Teiksmā.
18. decembris — Kristofers, Kristaps, Kristis, Klinta.
19. decembris — Lelde, Sarmis.
20. decembris — Arta, Minjona.

Alkohols cilvēka organismā vispirms nonāk kuņģī. Tas iedarbojas kairinoši, tāpēc bieži lietojot alkoholu, pieaug kuņģa skābes sekrēcija, veidojas gastrīts ar paaugstinātu kuņģa skābes daudzumu – hiperacīds gastrīts. Turpinot dzert, kuņģa gļotādas dziedzeri pamazām izsīkst, zaudē spēju aktīvi strādāt, kuņģa sulas un skābes daudzums sāk normalizēties, un hiperacīds gastrīts pāriet normacīdā gastrītā. Ja dzeršana netiek atiesta, dziedzeri aizvien vairāk izsīkst, kuņģa sekrēta daudzums sāk pazemināties zem normas, līdz beidzot iestājas anacīds gastrīts ar pilnīgu kuņģa skābes trūkumu. Tāpat attīstās kuņģa un divpadsmitpirkstu zarnas čūla. Ja ir nonākts tik tālu, tad ir liels risks dabūt vēzi, jo tas visbiežāk rodas tieši anacīdu čūlu gadījumos. Hronisks gastrīts ir 70-95 procentiem alkoholiķu, tāpēc vēža iespējamība alkoholiķiem ir visai liela.

Ja iedzer nedaudz alkohola, aknas apstrādā 90 procentus no tā. Ja dzer vairāk, tad spēj tikt galā tikai ar 50 procentiem. Alkoholiķiem bieži ir hronisks aknu iekaisums. Ja dzeršana turpinās, veidojas aknu ciroze. Latvijā no to cilvēku skaita, kas slimo ar aknu cirozi, puse ir alkoholiķi. Valstīs, kur nedzer destilātus, bet vairāk vīnogu vīnus, gandrīz katram trešajam vīrietim ir aknu ciroze. Vīnogu vīns uz aknām iedarbojas daudz draudzīgāk.

20 procenti alkoholiķu sirgst ar pankreatītu – aizkuņģa dziedzera iekaisumu. Alkohols toksiski iedarbojas arī uz sirdi. Dzērāji visbiežāk saslimst ar miokarda distrofiju, sirds ritma traucējumiem, sirds išēmisko slimību, artēriju nepietiekamību. Iespējams arī paaugstināts vai pazemināts asinsspiediens.

Nieres visbiežāk ir slimas vīna un alus dzērājiem. Nieres, urīnpūslis un urīnceļi nevar tikt galā ar tik lielu šķidrums daudzumu, kas piedevām pilns ar sāļiem.

Alkohols negatīvi ietekmē cilvēka intīmo dzīvi. Asinis alkohols nesadalījies saglabājas 12 stundas, smadzenēs un nervu šūnās – 36, bet dzimumdziedzeros – 72 stundas, tos ķīmiski ietekmējot. Līdz ar to vīriešiem veidojas impotence, bet sievietēm – frigiditāte, ko maskē dažādā veidā, arī ar seksuālām vajībām, partneru maiņu. Bez tam, ja al-

kohola lietošanas rezultātā ir slima sirds, nieres, aknas, moka citādas kaites, tad ir vajāka seksualitāte nekā tad, ja cilvēks labāk ēd, saņem vairāk vitamīnu, normāli gul, ir pietiekama fiziska slodze. Ilgstoši lietojot alkoholu, cilvēks kļūst mazāk spējīgs uz seksuālajām fantāzijām. Viņa domas ir aizņemtas ar dzeršanu un nepatīkšanām.

Pļēgurošana arī kopumā novājina organismu. Dzērāji daudz biežāk nekā nedzērāji slimo ar pneimoniju, pneimoklerozi, plaušu tuberkulozi, jo organisms alkohola dēļ zaudējis pretestības spējas.

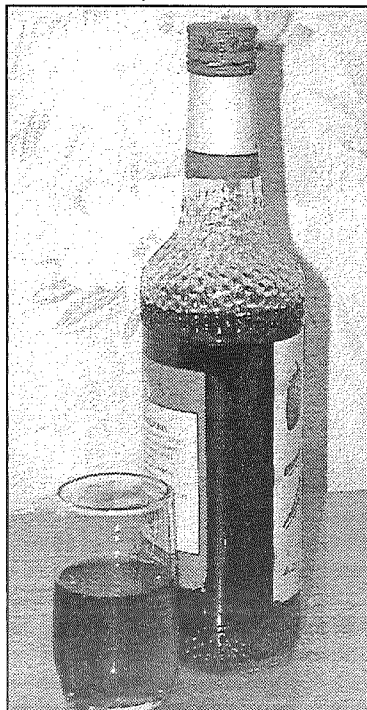
Alkoholiķiem tiek bojāti arī dažādi nervi. Dzērājs sajūt tirpšanu, krampjus, skudriņu skraidīšanu, jutīguma pavājināšanos. Tas nozīmē, ka pamazām bojājas perifērā nervu sistēma.

Izplatīta ir roku trīcēšana, alkohols izraisa arī epilepsijas lēkmes. Sākas psihozes, vajāšanas un greizsirdības murgi, halucinācijas, kas beidzas ar delīriju.

Visām uzskaitītajām slimībām vēl jāpievieno negulētas nakts, neēšana, materiālās grūtības, konflikti ģimenē. Alkoholisma pirmās pazīmes kļūst saskatāmas cilvēkiem 25 gadu vecumā. Bet vidējais alkoholiķa dzeršanas laiks ir 25 gadus ilgs. Tātad, ja par alkoholiķi kļūst 25 gadu vecumā, cilvēkam ir cerība nodzīvot vien līdz 50 gadiem. Taču jāņem vērā, ka neārstētu alkoholiķu mirstība sastāda četrus procentus gadā.

Atmest dzeršanu nekad nav par vēlu. Alkoholiķis par katru atmestu dzeršanas gadu attiecīgi par vienu gadu pagarina savu mūžu.

No preses materiāliem sagatavoja L.Rancāne

HOROSKOPS NEDĒĻAI (16. - 22.12.)

Auns. Uzdāviniet sev jaunu iemīlēšanu. Jums piemītis īpašs vieglums. Jūs mīlēsiet tos, kuri pret jums jūtas apbrīnu un izturēsies sirsnīgi. Nauda viegli nāks un viegli aizies. Jums pārmetīs elastības trūkumu, lai arī būsiat enerģisks un iniciatīvs pilns. Viss, ko uzsāksiet, izdosies.

Vērsis. Nedēļa būs veiksmīga, ja pratīsiat samierināt prātu un jūtas. No iemīļotā gaidīsiet materiālus mīlestības apliecinājumus. Emocionāli pārpratumi ar draugiem. Baidīsieties būt nesaprasts, būs nepieciešama ievēriba un apbrīns, būsiat viegli aizvainojams, tomēr savas emocijas pratīsiat slēpt.

Dvīņi. Mīļotais atgādina jūsu pagātnes nedarbus, bet uzveriet to mierīgi. Daudzi vēlēšies šokējošas izklāides. Naudu tērēsiet dāsni. Būsiat greizsirdīgs. Pietrūks pacietības nokārtot sadzīvīskās problēmas. Ar savām idejām spēsiat aizraut arī citus. Kolēģi bieži vaicās pēc jūsu padoma.

Vēzis. Nav ieteicams aizņemties ne naudu, ne arī kādus citus sadzīves priekšmetus. Mīļotais var steigzināt pieņemt izšķirošu lēmumu. Radošo enerģiju izmantojiet taupīgi. Pārāk asa reakcija uz notiekošo var radīt ne vien vien nepatīkšanos – galvenais būs saglabāt mieru. Satiecieties ar domubiedriem.

Lauva. Būs grūti izšķirties, kurš partneris ir labāks. Jūs saistīs nobrieduši, pieredzējuši pretējā dzimuma pārstāvi, būsiat atvērts jaunām attiecībām. Citu problēmas vistiešākajā veidā skars arī jūs, mēģiniet būt iejūtīgs un saprotošs attiecībās ar kolēģiem. Būsiat ambiciozs, bet tajā pašā laikā arī celsirdīgs.

Jaunava. Gribēsiet žilbināt un valdīt pretējo dzimumu. Jūsu draudzīgums iekaros daudzus sirdis, jo panākumi būs atkarīgi no labvēlīgi noskaņotiem cilvēkiem. Dzīvei var pietrūkt smalkuma un maiguma, jo bieži būs jācinās par savu vietu un idejām. Arēji būsiat piekāpīga, taču patiesībā jūs vadīs spīts.

Svari. Sapratīsiat, ka nepieciešamas pārmaiņas, tomēr būs grūti kontrolēt jūtas. Būs attiecības ārpus ģimenes, jūtīsieties iekārojami un neuzvarami. Izdosies rast kopīgu valodu ar vajadzīgajiem cilvēkiem, kas jums sniegs gan materiālu, gan garīgu atbalstu. Nē pametiet darbus pusdarītos.

Skorpions. Neriskējiet ar mīļotā jūtām, jo tas var sagādāt tikai nepatīkamas izjūtas. Mācīties pielāgoties, jums būs nepieciešams atbalsts un kopības sajūta. Izskatīsieties mierīgs un apmierināts ar dzīvi, tomēr jūtīsieties nedrošs. Paspārliecinātības trūkumu slēpsiet aiz nekaunīgas rīcības. Pretinieki būs spēcīgi.

Strēlnieks. Milas attiecībās var rasties sarežģījumi nepareizi izprastas informācijas dēļ. Galvenais būs godīgums un atklātība. Izpriešas jums nebūs pa kabatai. Daudz laika nāksies pavadīt ārpus mājās. Spēka jums pietiks, ja vien pratīsiat līdzsvarot darbu ar izpriešām. Izdosies saprasties ar cilvēkiem.

Mežazīs. Fantāzija būs atraitīta, vēlēšieties no dzīves saņemt vairāk. Labvēlīgi un nomierinoši uz jums iedarbosies sarunas par mākslu, rakstniecību. Būs intuīcija. Gribēsies riskēt. Būsiat enerģisks un izlēmīgs, tomēr izšķirošos mirkļos var pietrūkt drosmes. Iepazīšanās ar jauniem cilvēkiem liks uz sevi paraudzīties no malas.

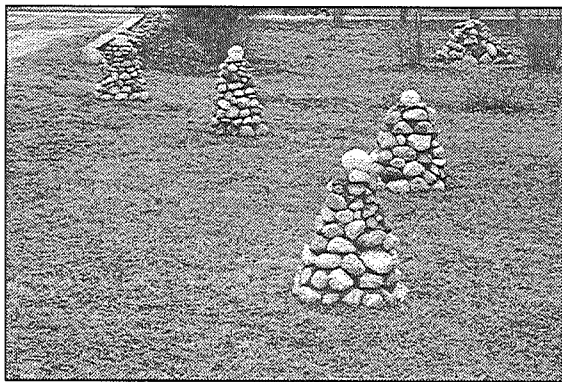

Ūdensvīrs. Priekšroku dosiet visam jaunajam un nezināmajam. Bērni sagādās nopietnas raizes, ja būsiat pārāk konservatīvs. Mācīties iztikt bez alkohola. Būs pietiekami uzņēmības, lai gūtu panākumus. Varat kļūt ambiciozs, izvirzīt sev nesasniedzamus mērķus. Strādāsiat pat tad, kad vajadzētu atpūties.

Zivis. Neriskējiet ar pašreizējām attiecībām. Savas ģimenes problēmas risiniet šaurā lokā, stingri ievērojot tradicionālu nostāju. Savas vajadzības pūdsiēsiet pārāk uzstājīgā tonī. Ar diplomātiju atzinību varat panākt jau itin drīz. Jūsu daudzpusība un ambīcijas traucēs gūt panākumus.

IZGLĪTĪBA

● Šīs akmens piramīdas, uz kurām par godu svarīgiem notikumiem mēdz iedezināt sveces, Salas pamatskolā priecina gan pašus, gan arī ciemiņus.

Skolu ieskaujot zaļā rotā

Salas pamatskolas skolotāji, tehniskie darbinieki, skolēni un arī vecāki daudz uzmanības veltījuši mācību iestādes teritorijas apzaļumošanai.

Viņu darba rezultāts redzams šalcošu egļu rindā un smaržojošu ceriņu alejās, mūžzaļo tūju stādījumos. Akcentu visam uzliek savdabīgi veidojumi no akmens, kas tapuši pie skolas un kalpo kā pamats degošām svecēm, kā arī ar akmeņiem apmūrēta aka. Bet nupat skolas apkārtnes ainavu papildinājis jaunuzceltais saimniecības šķūnis, kas ar savu ārējo izskatu visai maz atgādina tādām praktiskām vajadzībām kā malkas glabāšana domātu ēku. Šķūņa būvniecībai Saunas pagasta padome bija piešķirusi vairāk nekā 3000 latu.

Skolas teritorija ir diezgan plaša, tai pieder trīs hektāri zemes. Arī Salas pamatskolai, tāpat kā citām mācību iestādēm, līdzekļu ir maz. Tomēr skola atrod iespējas katru gadu teritorijas labiekārtošanā darīt kaut nedaudz, bet pēc vairākiem gadiem rezultāts kļūst acīmredzams. Daudz ko arī var paveikt, liekot lietā izdomu, savu darbu un bez lieliem kapitālieguldījumiem.

1990. gada 1. septembrī pirmklasnieki, viņu audzinātāja un vecāki pie skolai blakus esošās auto-

busu pieturas iestādīja ozolus. Nu tie ir jau labi saņēmušies un pastiepušies garumā. Četrus gadus vēlāk, kad skolā notika krievu valodas kā svešvalodas skolotāju metodiskās apvienības seminārs, ciemiņi pie skolas iedēstīja piecus ķiršu kociņus. Arī gadu vēlāk pirmās klases skolēni ar saviem audzinātājiem iestādīja pāris ķiršu kociņu. Vēl pēc gada skolas vajadzībām tika nodota bijusī bērnu dārza ēka, un tās atklāšanā tika iestādīti trīs ozoli – pa vienam no skolotāju, skolēnu un vecāku saimes.

Septiņas lielas tūjas, kas aug skolas priekšā, uzdāvināja kāda pagasta iedzīvotāja, kura tagad jau aizsaulē. Mūžzaļie koki pārstādīšanas laikā bija vismaz 20 gadus veci, taču vietas maiņu paneša labi un ieauga.

1997. gada pavasarī pie skolas iedēstītas 15 pundurābelītes. Tās iesakņojās un sakuploja, diemžēl gadu vēlāk četras no tām apskārdēja vietējo iedzīvotāju mājlopi. To vietā tika stādītas jaunas. Vēl pēc gada pie skolas iestādīts dekoratīvo ērkšķoģu dzīvzogs, kas krāšņi izskatās rudēpos. Savukārt katlu mājas nomaskēšanai pie tās tika izveidots tūju dzīvzogs, kā arī iestādītas piecas priedītes, kuras tagad jau labi saņēmušās. Vienlaikus arī pie skolas pārējām ēkām togad iestādīja dažādu šķirņu tūjas, kā arī bērzu birtaliņu. Skolas

zaļā rota papildinājās arī ar ložņājošajiem kadīķiņiem.

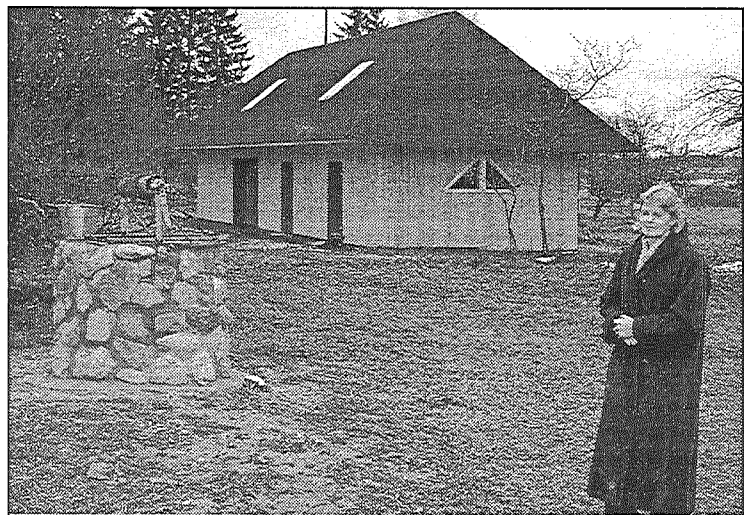
Pagājušajā gadā pie skolas parādījās ceriņu aleja 250 metru garumā. Šogad no Bulduriem atvestas un iedēstītas divas Duglāzijas priedes, piecas mahonijas, seši kadīķi.

Jau daudzas vasaras priecē rožu dobe pie skolas pagalmā esošā krucifiksa. Ieejas durvju priekšā izveidoti puķu stādījumi.

Skolas teritorijas apzaļumošanai lielas rūpes velta direktore Valentīna Liniņa ar bioloģijas skolotājas Lilijas Upenieces, vizuālās mākslas skolotājas Anitas Vjakes un pārējo skolas pedagogu, darbinieku un skolēnu saimes atbalstu. Šajā mācību iestādē tradīcija stādīt kokus jau sen izveidojusies. Par to liecina kuplās, šalcošās egles aiz skolas, kuru mūžs mērāms gadu desmitos. Tās ir uzaugušas tik lielas, ka mājvietu šeit izvēlējusies kāda vāverīte.

Redzot pedagogu un skolēnu centienus darīt apkārtējo vidi pievilcīgāku, arī vecāki nāk talkā. Raitis un Agris Pastari, kad vēl mācījās skolā, vasarās no mājām ar ķerrām uz skolu veda puķu stādus, ko uzaudzēja viņu māte. Apzaļumošanas darbos nereti iesaistās arī absolventi.

Pēdējos gados pēc direktores ieceres realizētas arī citas idejas. Pērn tika izrakts diķis, kura apkārtnē ar laiku, atbilstoši materiāla-

● Salas pamatskolas direktora vietniece Valentīna Madelāne izrādīja jaunuzcelto saimniecības šķūni, kurā paredzēta vieta malkas glabāšanai, kā arī nelielai interešu izglītības darbnīcai. Te varētu būt arī keramikas darbnīca. Foto: M.Rukosujevs

jām iespējām, paredzēts izveidot atpūtas zonu. Viena no neparastākajām idejām redzama skolas pagalmā. Šeit izveidotas akmeņu krāvumu piramīdas, uz kurām novietoti stikla kupoli. Svinīgos gadījumos uz piramīdām tiek novietotas aizdegta sveces, kas sagaida skolēnus un ciemiņus. Skolotāji prot tikpat kā neko nemaksājošu, bet mīļu un aizkustinošu pārsteigumu sagādāt saviem darbabiedriem. Dzimšanas dienas rītā gaviļniekam par godu ir aizdegta svece uz piramīdām. Jau pa ceļam līdz skolas durvīm jubilārs ir saņēmis siltu uzmanības apliecinājumu. Lielākos svētkos šeit tiek iedegtas vēja sveces.

Arī pagalmā esošās akas grodi apmūrēti ar akmeņiem, veidojot vienotu kompleksu.

Pie skolas valdošajai sakoptībai ir nozīmīgs audzinošs moments. Skolēni iemācās saudzēt paši savus stādītus, laistītus un aprūpētus augus, prot novērtēt sakoptību. Viņiem nepaņem secen arī tas, kā skolas apkārtnes izskatu vērtē sveši cilvēki, kam gadās šeit iegriezties. Pašreizējie astotklasnieki, būdami vēl 6. klases skolēni, savam projektam izvēlējās tēmu «Skolas apstādījumi un to vēsture», kurā aprakstījuši teritorijas apzaļumošanas gaitu.

L.Rancāne

Skolas bibliotēkā darbojas ar datoru un starpbrīžos atskaņo mūziku

Sīļukalna pamatskolas bibliotēkā LIIS sistēmas ietvaros ir uzstādīts dators, un ir plānots, ka līdz gada beigām viss bibliotēkas grāmatu katalogs būs ievadīts datorā.

Meklē datorizētajā katalogā

Visvairāk par jaunajām tehnoloģijām priecējas skolēni. Bibliotēkas vadītāja Anna Sondore stāsta, ka datorizētais katalogs palīdz ne tikai viņai vien, arī bērniem ir patīkami, ja vajadzīgās grāmatas viņi paši var atrast datorkatalogā.

Šogad mācību grāmatu iegādei Sīļukalna pamatskola iztērējusi 509 latus, jāpiebilst, ka lauku skolai ar 86 skolēniem tas nav maz, pie tam lielāko daļu no šīs naudas skolai atvēlējusi pašvaldība. Kopumā bibliotēkas grāmatu fonds sastāda aptuveni 6000 vienību. Mācību grāmatu klāsts nemitīgi tiek papildināts un mainīts, tas ļauj arī lauku bērniem izmantot jaunāko mācību literatūru. Mācību līdzekļu izvēlē skolotāji nav ierobežoti, viņi var izvēlēties labāko no dažādu autoru un izdevniecību grāmatām. Sīļukalnā skolotāji vairāk strādā ar «Zvaigzne ABC» mācību literatūru, kam izstrādātas programmas visiem mācību gadiem, patīk vienotā pieeja. Skolēni ar mācību grāmatām tiek apgādāti pilnībā, pašiem tās nav jāpērk. Savukārt ar jaunāko daiļliteratūras klāstā skolēni var iepazīties

pagasta bibliotēkā, kas atrodas tikai gabaliņu tālāk – otrpus ceļam.

Pēc zīmūļa neskrien uz veikalu

Ir padomāts par skolēnu ērtībām, viņi bibliotēkā var apskatīt un paņemt lasīšanai uz mājām jaunākos žurnālus, kā arī iegādāties pirmās nepieciešamības mācību piederumus – zīmūļus, pildspalvas, burtnīcas, otiņas. Par laimi tādu bērnu, kam skolas piederumu nebūtu līdzī un kuri nevarētu atļauties tos iegādāties, nav. Par to gādā arī pašvaldība, kas, mācību gadam sākoties, piešķir nelielu dāvanu mācību piederumu veidā.

Smagais roks nomierina

Bērni vēlējušies padarīt patīkamāku savu ikdienu skolā, tādēļ tagad starpbrīžos skolas gaitēnos skan populāri mūzikas ieraksti, stāsta bibliotekāre Anna. Bibliotēkā šim nolūkam ir pieejams mūzikas centrs, un katra klase savā nedēļas dienā gādā par muzikālo atpūtu. Būt par didžejiem piedāvāts arī skolotājiem, taču viņi šo iespēju pagaidām nav izmantojuši. Bērni klausoties dažādu stilu skaņdarbus. Skolotāji sākumā gan ieteikuši smagā metāla vietā klausīties mierīgāku mūziku, bet jaunieši izvēli argumentējuši, sakot, ka daudzi nomierinās arī pie šādiem ritmiem. Sīļukalna pamat-

skolas skolēniem esot sapnis izveidot arī vietējo radiomezgli, bet pagaidām jaunākās informācijas apmaiņa notiek ar skolas avīzes starpniecību.

Pašiem sava «Atslēdžiņa»

Tā sauc skolas avīzīti, kuras nosaukuma autore ir skolniece Ginta Opolā. Avīze iznāk divas reizes semestrī. Kad skolā viesojās «Novadnieks», jau gandrīz gatava bija Ziemassvētku avīze. Tajā lasāmas skolēnu domas par Adventa izjūtām, aptauja par mācību parudmiem un mācīšanās jēgu. Intervijas ar ilggadējiem Ziemassvētku vecīšiem, par kuriem «strādā» kāds mežsargs, skolotājas vīrs un skolotājs. Avīzes redaktors ir 9. klases skolnieks Pēteris Mičuls, bet žurnālistes ir astotklasnieces Daiga Greisle un Diāna Sondore, kā arī 4. klases skolnieces, māsiņas Santa un Līga Dūdas.

Likuma priekšā visi vienādi

Sīļukalna pamatskolā šogad strādāts pie skolēnu uzvedības kodeksa izveides. Patiesībā tāds bijis jau agrāk, taču tagad tajā ieviesti vairāki papildinājumi. Piemēram, apģērbam ir jābūt tīram un kārtīgam, aizliegts nākt uz skolu saplētās drēbēs. Lai apkarotu tieksmi bojāt skolas mēbeles, kodeksā ir punkts, kas aizliedz kabatās nēsāt nevajadzīgus priekšmetus. Tiesa, skolotājam nav tiesību pārbaudīt bērna kabatu satu-

● Sīļukalna pamatskolas bibliotekāre Anna Sondore pārlūko grāmatu katalogu, kas tagad pieejams arī datorā. Foto M.Rukosujevs

ru, taču tagad vismaz ir kodekss... Tā kā skolotājs uzņemas pilnu atbildību par saviem audzēkņiem, tad bērniem netiek ļauts vieniem apmeklēt veikalu un doties pusdienās, kuras gatavo otrā pamatskolas ēkā, bērni drīkst tikai skolotāju pavadībā. Izņēmums ir devītās klases skolnieki, kuri izpelnījušies uzticību un pusdienot dodas vieni paši. «Kārtības rullis» paredz arī to, ka apvākotām jābūt ne tikai skolēnu, bet arī skolotāju grāmatām. Lai šo punktu iedzīvinātu, tikusi rikota akcija, kuras laikā gadījies pat tā, ka apzinīgākie skolēni par neapvākotu grāmatu aizrādījuši skolotājiem nevis otrādi.

Īpašā māmiņa

Skolā jau jūtama Ziemassvētku noskaņa, tiek gatavoti atbilstoši rotājumi, gādāti priekšnesumi Ziemassvētku vecītiem. Īpašs brīdis bija pirmās Adventa sveces aizdegšana. Skolas direktore Marija Bernāne stāsta, ka šogad aizdegt pirmo svecīti Adventa vainagā pamatskolas skolēni un skolotāji aicināja māmiņu, kurai Sīļukalna pamatskolā mācās četri bērni. Šī īpašā māmiņa ir Valentīna Sondore, un, kā piebilda direktore, viņa ar savām atvasītēm patiesi var lepoties.

G.Kraukle

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS

ZIEMASSVĒTKU ATLAIDES!

VISAS PRECES PAR 10 Ls!

* pirmā iemaksa pārķērt kredītā

SAUŽĪVES TEHNIKA
ELEKTRONIKA

Preiļi, Brīvības 2, central. univ.
Kā arī citos RD Electronics veikalos visā Latvijā!

RD Electronics

www.rde.lv

MOBIL KOM MOBIL KOM
ZIEMASSVĒTKU AKCIJA

- ✓ Bezmaksas pieslēgums LMT tīklam.
- ✓ Katram pircējam dāvanā maciņš.

Noslēdzot kredīta līgumu ar LMT tīklu, pirmā iemaksa par NOKIA 3310 Ls 6, par NOKIA 3410, NOKIA 3510, SIEMENS M50 Ls 9.
Preiļi, Brīvības iela 2. Tālr. 53 21726.

Veikalā «Apkārt tehnikai» Preiļos, Kārsavas ielā 4
ZIEMASSVĒTKU ATLAIDES

- * TV, video, audio
- * satelīttelevīzijas komplekts par supercenu Ls 145 uzstādīšana kredīts 10% ar pārskaitījumu Tālr. 9181724.

Pērk zemi pie Rušonas ezera, formē dokumentus.

Augstas cenas, apmaksā uzreiz.
Tālr. 9456266, 56-21137.

Lai ir dzīve vienmēr labestības pilna,
Lai ir silti tad, kad vēji brāzmojot sāk!

Sirsniņi sveicam jubilāri
Annū Gercāni.

Draugi

Ielūdzam visus Riebiņu pagasta pirmsskolas vecuma bērnus uz Ziemassvētku eglīti 27. decembrī plkst. 11.00 kultūras namā.
Riebiņu pagasta padome

Vajadzīgs fiskāra URAL vadītājs.
Tālr. 6534989.

Iepērk priedes zāgļus, garumu saskaņot iepriekš.
Labā cena.
Tālr. 9438699.

SIA «Piebalgas tekstils» vilnas maiņas punkts rīko izbraukumu 17. decembrī Galēnos 9.00, Trūpos 9.30, Stabulniekos 10.00, Smelteros 11.00, Priekules 11.30, Rudzātos 12.00, Rožupē 13.00, Vanagos 13.30, Sutros 14.00, Ličos 15.00, 18. decembrī Kastīrē 9.00, Aglonā 9.30, Ārdavā 12.00, Aizkalnē 12.30, Vecvārkavā 14.00, Vārkavā 14.30.

NOSLĒGTS PIRKUMA LĪGUMS

PRIVATIZĀCIJAS AGENTŪRA PAZIŅO: noslēgts šāds zemesgabala pirkuma līgums:

Zemesgabala adrese, zemes kadastra numurs	Zemesgabala platība (m ²)	Zemes īpašuma reģistrācija zemesgrāmatā	Pirkuma līguma datums	Zemesgabala pircējs
Talsu iela 3, Preiļi; Nr.7601 004 0402	2031	Preiļu pilsētas zemesgrāmatā, 2001.gada 10.oktobrī, folijas Nr.100000035154	27.11.2002.	Akciju sabiedrība "Latvijas Unibanka" Reģ.Nr.000315174

Ar pilnu sludinājuma tekstu interesi var iepazīties 2002.gada 10.decembra laikrakstā "Latvijas Vēstnesis", Nr.180(2755), ielikums Nr.50(206).

SIA «Dubiki» pērk cūkas, liellopus, jaunlopus, aitas dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja. +12%, +18%
Tālr. 9121830, 6499013, 54-74696.

Pērk mežus, var būt ar ēkām un zemi, arī cirsmas.
Tālr./fakss 7917968, mob. tālr. 6520574.

IU «VILS G» iepērk jaunlopus, piena teļus, cūkas, aitas dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 9199314.

SIA «Vidzemes Miesnieks» iepērk mājlopus.
Izbraucam uz vietas, samaksa tūlītēja.
Tālr. 7149177, 9236277, 9435293.

Pārdod

lietotus rakstāmgaldus un sekciju (4 posmi, penālis un televizora galdināš). Tālr. 9410288; sivēnus ar piegādi. Tālr. 50359; JUMZ dzinēja bloku. Tālr. 6383513; cinkotu žoga sietu (augstums 1,5 m, 8 ruļļi). Tālr. 9173439; grauzījumu, melasi. Tālr. 6815228; māju un saimniecības ēkas nojaukšanai Rudzātu pagasta Piļupsalā Jānis Bulmeisters; automobiļus no Vācijas. Tālr. 9266053; VAZ-2101, lēti. Tālr. 22572 pēc 17.00; Mitsubishi Galant, 1989. Tālr. 9184763.

Pērk

jenotus. Tālr. 9213785; mikroautobusu pēc avārijas. Tālr. 9123398; GAZ 53 (pašizkrāvēju). Tālr. 9839080.

Izīrē

garāžu Liepu ielas raj. Tālr. 53-22304 vakaros.

Dažādi

dzīvā mūzika visos pasākumos, vakaru vadīšana. Tālr. 9124942.
iznomā autobusus (30-57 vietas) braucieniem pa Latviju un uz ārzemēm. Tālr. 46-23077, 9426388.

Iepērk apses zāgļus
Ø no 25 cm 12 - 18 Ls/m³
Samaksa tūlītēja.
T. 9454553; 9236083

SIA «AIBI» pērk zirgus, liellopus, jaunlopus, aitas.
+12%, +18%
Tālr. 48-71185, 48-71804, 9478728, 9445135.

SIA «Kārlis Viens» iepērk jaunlopus, liellopus, aitas kautsvārā.
Samaksa tūlītēja (pie svēršanas).
Formē subsidijas.
Tālr. 6468887, 53-48524, 53-48531.

SIA «Ranko» iepērk mājlopus dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 42807, 44179, 9161121.

PASMAIDĪSIM

Vai pazudusi sieviete?

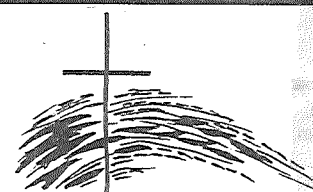
Šādu savādu sludinājumu pie durvīm savu māju kāpņu telpā pagājušajā nedēļā varēja lasīt līvānieši. Nav zināms, vai Dacei izde-

vās atrast pazdušo sievieti, kuras vienīgā pazīme bija vēlme novājt par 5-15 kilogramiem. Zēl, ka tās, kurām lieki ir, piemēram, 4,9 kg vai 16 kg, bija ārpus konkurences un netika meklētas. Un patiesībā, izlasot šo sludinājumu, neizdevās tikt skaidrībā, kāpēc tiek diskriminēti novājt gribi vīrieši?!

Steidzami meklēju sievieti,
kura vēlas novājt par 5 - 15 kg

T. mob.

Срочно ищу женщину,
желающую похудеть на 5 - 15 кг

Izsakām līdzjūtību
Sergejam Andrejevam,
TĒVU smiltājā aizvadot.
SIA «Automobilists» kolektīvs

Cik klusi, klusi izšķīrās ceļi,
Tik klusi, klusi sāp sirds.
Esam kopā ar Vaidi Vagali,
TĒTI mūžībā pavadot.
Gailīšu pamatskolas skolēni un skolotāji

Tā aiziet mūsu mīļie,
Paliek vien dvēseles gaisma...
Izsakām līdzjūtību
Ainai Tumašovai, BRĀLI
kapu kalniņā pavadot.
VZD kolēģi

Kad vieglas sniega pārslas apsedz
brāļa MIERVALDA mūža mājas,
esam kopā ar deputāti
Ainu Tumašovu viņas sērās.
Riebiņu pagasta padome

Un negrib sirds ticēt, ka cilvēks
var tā -
No gaišas dienas aiziet mūžībā.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Ludmilai Piļšcikovai, VĪRU
mūžībā pavadot.
PVĢ kolektīvs

Sniega pārslas nokrīt klusi,
Māmulīte aizmigusi.
Baltā smilšu palagā
Savu dzīvi satinusi.
Izsakām līdzjūtību Nikolajam
Dementjevam sakarā ar
MĀTES nāvi.
Statistikas nodaļas kolektīvs
AAS «Balva»

Kad VECMĀMIŅU zemesmāte
sedz ar smilšu paladziņu, daļām
bēdas kopā ar Aleksandru Volonti.
Mehanicu ielas kaimiņi

Vien klusu nopūtu un sēru ziedus
spējam dot, kad nāve ceļā stāj.
Kad aiziet cilvēks...
Sērās noliecām galvu un skumju
brīdī esam kopā ar
Raisu Baranovsku un
Ivanu Kuznecovu, no MĀTES uz
mūžu atvadoties.
Darba kolēģi